

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 25Csp/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723210811
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Bašťová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8723210811.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Luciou Bašťovou v spore žalobcu: UBC 2020, k. s., so sídlom Tamaškovičova 2742/17, 917 01 Trnava, so sídlom kancelárie Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, IČO: 53 151 135 správcu konkurznej podstaty Silverside, a. s. v konkurze, so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava- mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560, právne zastúpeného VIVID LEGAL, s. r. o. so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 36 807 915, proti žalovanému: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXXXX, XXX XX F. G., o zaplatenie sumy 2.967,35 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 805,39 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 805,39 eur od 01.10.2022 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou Okresnému súd Poprad dňa 21.08.2023 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy istiny vo výške 2.967,35 eur, zmluvných úrokov vo výške 802,29 eur, zmluvnej pokuty vo výške 576,04 eur, zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy jednotlivých omeškaných splátok úveru, vynaložených nákladov vo výške 14,- eur a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že je správcom konkurznej podstaty úpadcu - spoločnosti Silverside, a. s. v konkurze, so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava- mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560, na majetok ktorej bol uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 vyhlásený konkurz. Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 zo dňa 29.09.2022. Žalobca so žalovaným ako fyzickou osobou uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX dňa 12.04.2017, na základe ktorej mu poskytol spotrebiteľský úver vo výške 5.000,- eur so zmluvným úrokom 20,77 %, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 134,63 eur, avšak doposiaľ tento úver nesplátil. Keďže sa s úhradou splátok dostal do omeškania, upomienkou č. 1 zo dňa 22.12.2019 a zo dňa 22.01.2020 ho vyzval na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru ako aj nákladov za vystavenie upomienok a súčasne ho upozornil, že si uplatňuje aj zmluvnú pokutu a úrok z omeškania ako nároky spojené s omeškaním. Následne „Poslednou výzvou“ zo dňa 19.01.2020 a dňa 19.02.2020 ho vyzval na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky a súčasne upozornil, že si od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t. j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania; že vymáhanie jeho nárokov môže byť odovzdané do mandátnej správy; a že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude v omeškaní so splácaním viac ako 3 mesiace, môže pristúpiť k zosplateniu celého dlhu zo zmluvy.

2.1. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním úveru žalobca si uplatnil aj právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % p. a. z dlžnej sumy nezaplatenej splátky úveru od prvého dňa omeškania v zmysle článku IX. zmluvy o úvere a právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p. a. z dlžnej sumy nezaplatenej splátky úveru od prvého dňa omeškania podľa článku II. zmluvy. Jeho nárok voči žalovanému tak pozostáva zo sumy istiny vo výške 2.967,35 eur ako celkovej výšky dlžnej istiny úveru; zo sumy zmluvných úrokov vo výške 20,77 %, t. j. celkovo vo výške 802,29 eur, zmluvnej pokuty vo výške 10 % p. a. zo súm omeškaných splátok úveru v celkovej výške 576,04 eur, zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p. a. zo súm omeškaných splátok úveru uvedených v žalobe; nákladov za vystavenie listovej upomienky v celkovej výške 14,- eur, a to upomienky zo dňa 22.12.2019 a 22.01.2020 vo výške á 3,- eur (2 x 3,- eur) a poslednej výzvy zo dňa 19.01.2020 a 19.02.2020 vo výške á 4,- eur (2 x 4,- eur) a nároku na náhradu trov konania.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca označil a predložil uznesenie o vyhlásení konkurzu sp. zn. 31K/25/2022 zo dňa 22.09.2022, uznesenie o ustanovení správcu zo dňa 24.04.2023, platobnú disciplínu žalovaného zo dňa 27.07.2023, poslednú výzvu zo dňa 19.01.2020 a dňa 19.02.2020 s kópiami doručeníek, sadzobník poplatkov pre fyzické osoby- spotrebiteľov účinný od 01.10.2016, upomienku č. 1 zo dňa 22.12.2019 a dňa 22.01.2020 s kópiami doručeníek, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 12.04.2017 a plnomocenstvo.

4. Súd žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu v priebehu sporu vyzval na doplnenie rozhodujúcich skutočností a skutkových tvrdení týkajúcich sa skúmania bonity žalovaného pred uzavretím zmluvy, vrátane predloženia všetkých dokladov a výstupov, ktorými bola overovaná jeho bonita.

5. Na výzvu súdu žalobca reagoval písomným podaním doručeným súdu dňa 14.11.2023, v ktorom uviedol, že žalovaný ho žiadosťou zo dňa 11.04.2017 požiadal o poskytnutie spotrebiteľského úveru. Súčasťou žiadosti boli identifikačné údaje žalovaného, jeho rodinný stav, adresa trvalého pobytu a prechodná adresa, typ bývania, dosiahnuté vzdelanie, číslo bankového účtu, kontaktné údaje, počet osôb vo vzťahu ku ktorým má vyživovaciú povinnosť. Ako zdroj príjmu žalovaný uviedol, že je zamestnaný na pracovnú zmluvu od 20.10.2014 v spoločnosti H.- G. E. a jeho priemerný čistý mesačný príjem bol 4.804,- eur. Jeho minimálne výdavky boli 426,70 eur a dopytované výdavky 657,-eur, zrážky zo mzdy neuviedol. Zhrnutie príjmov a výdavkov žalovaného bolo uvedené v rozsahu: spoločné príjmy 4.804,- eur, spoločné výdavky 1.083,70 eur, z čoho sú voľné zdroje 3.068,30 eur. V závere boli čestné vyhlásenia žalovaného. Tvrdil, že s poukazom na § 7 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. vyhodnotil všetky údaje a dokumenty, ktoré mu boli žalovaným predložené prostredníctvom žiadosti. Okrem toho mal k dispozícii občiansky a vodičský preukaz žalovaného, jeho výpis z účtu za obdobie od 02/2017 do 03/2017 a potvrdenie o výške pracovného príjmu za posledných 6 kalendárnych mesiacov vo výške 5.040,75 eur, za posledné 3 kalendárne mesiace vo výške 4.624,08 eur a za posledný mesiac vo výške 4.804,40 eur. Žalobca ďalej vykonal aj vlastné šetrenie schopnosti žalovaného splácať úver prostredníctvom informácií z príslušných databáz, a to lustráciou v registri CRIF a registri úverov. Zo všetkých týchto podkladov vyplynul pre neho preukázaný záver, že pravidelné mesačné príjmy žalovaného predstavovali sumu 4.804,- eur a mesačné výdavky sumu 1.083,70 eur. V čase poskytnutia úveru tak žalovaný disponoval voľnými zdrojmi vo výške 3.068,30 eur mesačne. Zároveň predložil všetky dôkazy, na ktoré vo svojom vyjadrení poukázal.

6. Žalovanému bola žaloba s prílohami spolu s uznesením na vyjadrenie sa k žalobe doručená do vlastných rúk dňa 15.09.2023 na adresu trvalého pobytu a na adresu A. XXX/XX, E. I.. Žalovaný sa k podanej žalobe a listinným dôkazom písomne nevyjadril.

7. V spore bolo nariadené pojednávanie na deň 08.12.2023, na ktoré sa žalovaný nedostavil a svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu zotrval na podanej žalobe, žiadal, aby jej súd vyhovel a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania. Úrok zo zmluvy o úvere považoval za súladný s dobrými mravmi, keďže nie je bankovou inštitúciou a zotrval aj na tom, že zmluvná pokuta bola so žalovaným dojednaná individuálne, preto ju nemožno oddeliť od ostatného obsahu zmluvy. Žalovaný bol oboznámený so všetkými obsahovými náležitosťami zmluvy, a preto je potrebné vyžadovať aj od neho dostatočnú zodpovednosť za jeho záväzky.

8. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a všetkými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, nakoľko vykonanie žiadneho z nich nebolo stranami namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné, či neúčelné a žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, zistil nasledovný skutkový stav:

9. Žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX dňa 12.04.2017, na základe ktorej sa veriteľ a dlžník dohodli na poskytnutí spotrebiteľského úveru vo výške uvedenej v článku II. tejto zmluvy podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý sa dlžník zaviazal uhradiť spolu s úrokom za podmienok dohodnutých v tejto zmluve. V článku II. zmluvy si strany dohodli nasledovné podmienky úveru: poskytnutá čiastka úveru 5.000,- eur, počet pravidelných splátok 60, výška pravidelnej splátky 134,63 eur, splatnosť pravidelnej splátky 15. deň v mesiaci, dátum splatnosti prvej pravidelnej splátky 15.05.2017, termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru 15.04.2022, celková čiastka na zaplatenie 8.077,80 eur, úroková sadzba úveru 22,78 % ročne, ročná percentuálna miera nákladov - RPMN 22,78 %, priemerná RPMN 15,12%, odplata podľa Občianskeho zákonníka 20,77 %, doba trvania zmluvy na dobu určitú do 15.04.2022 a úroková sadzba pre prípad omeškania spotrebiteľa 5,00 % ročne.

10. Podľa článku IX. Upozornenie na následky nesplácania bod 1. – 4. zmluvy, ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p. a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmú presahovať maximálnu výšku stanovenú nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení, t. j. priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.: za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Ak tieto sankcie za omeškanie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, nasledujúce sankcie za omeškanie od nasledujúceho dňa nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Ak sa dlžník dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek pravidelnej splátky alebo jej časti podľa tejto zmluvy po dobu dlhšiu ako tri mesiace, veriteľ má právo vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti a požadovať ich úhradu (tzv. zosplatenie úveru). Toto právo môže veriteľ uplatniť, ak dlžník bol písomne vyzvaný na úhradu omeškanej pravidelnej splátky s upozornením na právo veriteľa vyhlásiť zosplatenie úveru. Toto upozornenie sa dlžníkovi doručí v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením uvedeného práva veriteľa. V prípade omeškania dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2.tohto článku sa použije rovnako.

11. Upomienkou č. 1 zo dňa 22.12.2019 a 22.01.2020 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie tam uvedenej výšky dlžnej mesačnej splátky úveru, úroku z omeškania, zmluvnej pokuty, ako aj na úhradu nákladov za vystavenie upomienok v zmysle Sadzobníka poplatkov a súčasne ho upozornil, že si uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t. j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Podľa kópie doručení na čl. 18 a čl. 21 spisu žalovaný predmetné upomienky prevzal dňa 09.01.2020 a 28.01.2020.

12. Poslednou výzvou zo dňa 19.01.2020 a 19.02.2020 vyzval žalobca žalovaného na zaplatenie dlžných mesačných splátok úveru vo výške 269,26 eur a zároveň ho upozornil, že si od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, čiže zmluvnú pokutu a úrok z omeškania a upozornil ho, že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude žalovaný v omeškaní so splácaním viac ako 3 mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplateniu celého dluhu zo zmluvy. Predmetnú výzvu podľa kópie doručenky na čl. 11 a čl. 14 spisu prevzal žalovaný dňa 24.01.2020 a 27.02.2020.

13. Z prehľadu platobnej disciplíny žalovaného na čl. 6 spisu vyplýva, že žalovaný uhradil celkovo sumu 4.194,61 eur, a to v 29 splátkach po 134,63 eur a po jednej splátke vo výške 55,33 eur, 95,11 eur, 139,38 eur a 0,52 eur. Poslednú splátku vo výške 134,63 eur uhradil dňa 21.01.2020. Žiadne ďalšie splátky tak, ako to vyplýva z predloženej platobnej disciplíny a aj z vyjadrenia žalobcu na pojednávaní súdu, žalovaný neuhradil.

14. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 31K/25/2022 zo dňa 22.09.2022 mal súd preukázané, že na majetok spoločnosti Silverside, a. s. bol vyhlásený konkurz. Uznesenie bolo dňa 29.09.2022 zverejnené v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 pod číslom K05631. Uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 31K/25/2022 zo dňa 4.10.2022, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku SR dňa 10.10.2022 bol do funkcie správcu úpadcu Silversie, a.s. so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560 ustanovený JUDr. Jaroslav Jakubčo, so sídlom kancelárie Horné záhrady 2, 974 01 Banská Bystrica. Následne uznesením sp. zn. 31K/25/2022 zo dňa 24.04.2023 bolo rozhodnuté o zmene správcu, a to tak, že do funkcie správcu bola ustanovená spoločnosť UBC 2020, k. s., so sídlom kancelárie Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, IČO: 53 151 135. Toto uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku SR dňa 04.05.2023.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 12.04.2017 (ďalej len zákon č. 129/2010 Z. z.) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

16. Podľa § 1 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z. ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

17. Podľa § 7 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

18. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

19. V § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. sú uvedené náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka, s tým, že ak by zmluva neobsahovala tie z náležitostí, ktoré sú uvedené v § 11 ods.1 uvedeného zákona, išlo by o úver bezúročný a bez poplatkov.

20. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej

činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

23. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

24. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

26. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

27. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

28. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. Podľa § 46 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nespltné pohľadávky a záväzky úpadcu, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa od vyhlásenia konkurzu až do zrušenia konkurzu považujú za splatné, ak tento zákon neustanovuje inak; to platí rovnako pre podmienené pohľadávky, ktoré sa v konkurze uplatňujú prihláškou. Pohľadávky úpadcu spojené so záväzkom podriadenosti podľa osobitného predpisu, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa na účely konkurzu považujú za splatné až odo dňa ukončenia prevádzkovania úpadcovho podniku správcom po vyhlásení konkurzu.

30. Medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, pre ktorú je charakteristické, že v nej spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v

neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie, ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Uzatvorená zmluva je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Zo samotnej zmluvy, jej označenia a náležitosti je nepochybné, že sa jednalo o spotrebiteľský úver, pri ktorého právnom posúdení a uplatňovaných nárokoch je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktorý vo svojej piatej hlave upravuje spotrebiteľské zmluvy a zákon č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpisu úverovej zmluvy, t. j. ku dňu 12.04.2017.

31. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia mal súd za to, že žaloba je čiastočne dôvodná. Je nesporné, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 12.04.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 5.000,- eur, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach vo výške 134,63 eur. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca vyplatil žalovanému finančné prostriedky z úveru dňa 12.04.2017 a teda spoju povinnosť z úverovej zmluvy splnil. Na druhej strane žalovaný zaplatil z poskytnutej sumy úveru len sumu vo výške 4.194,61 eur, čo rovnako vyplýva z predloženej platobnej disciplíny k zmluve na čl. 6 spisu. Po posúdení obsahu predloženej zmluvy má súd za to, že zmluva bola uzavretá v predpísanej písomnej forme a obsahuje všetky základné náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorých splnenie je podmienkou vzniku nároku na úroky a poplatky. Nejde preto o úver bezúročný a bezpoplatkový podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Podľa názoru súdu však žalobcovi vznikol nárok na vrátenie sumy len vo výške 805,39 eur pozostávajúcej z rozdielu medzi sumou vyplateného úveru a vykonaných úhrad žalovaným (5.000,- eur – 4.194,61 eur), nie však na zaplatenie zmluvného úroku, zmluvnej pokuty a nákladov za vystavené upomienky, ako to bude uvedené ďalej v odôvodnení.

32. Nakoľko žalovaný žalobcovi uhradil len sumu 4.194,61 eur, keď poslednú splátku uhradil dňa 21.01.2020, pričom žiadnu ďalšiu sumu už nezaplatil, bol žalobca oprávnený v súlade s Článkom IX., bodom 3 zmluvy a postupom podľa § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka úver zosplatiť. Preto bolo správne, ak vyzval žalovaného upomienkou č. 1 zo dňa 22.12.2019, ktorú prevzal žalovaný dňa 09.01.2020 a upomienkou č. 1 zo dňa 22.01.2020, ktorú prevzal žalovaný dňa 28.01.2020 na úhradu dlžnej čiastky a poslednou výzvou zo 19.01.2020, ktorú prevzal žalovaný dňa 24.01.2020 a taktiež poslednou výzvou zo dňa 19.02.2020, ktorú prevzal dňa 27.02.2020, ho opätovne vyzval na úhradu dlžnej čiastky a upozornil ho aj na možnosť zosplatnenia úveru, čím žalovaný stratil výhodu splátok. Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú do 15.04.2022 a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru bol dohodnutý na deň 15.04.2022, a týmto dňom došlo na základe úverových podmienok k zosplateniu celého úveru. Ak by tomu tak nebolo, tak pre úplnosť súd uvádza, že v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok žalobcu, by došlo v súlade s § 46 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. ku dňu 30.09.2022 zo zákona (ex lege) k zosplateniu celej pohľadávky.

33. Súd aj vzhľadom na žalobcom predložené vyjadrenie a dôkazy k skúmaniu bonity žalovaného pred poskytnutím úveru dospel k záveru, že žalobca s odbornou starostlivosťou preveroval schopnosť žalovaného splácať poskytnutý úver. Zo všetkých nim uvedených skutočností k skúmaniu bonity vyplýva, že žalovaný prostredníctvom žiadosti a jej príloh poskytol žalobcovi všetky potrebné informácie a podklady, ktoré žalobca následne s odbornou starostlivosťou posúdil. Žalobca navyše prostredníctvom dopytov na príslušné registre, z vlastnej iniciatívy preveril informácie poskytnuté žalovaným v obsahu žiadosti a všetky takto získané informácie posúdil a správne vyhodnotil. Zo zhodnotenia daných informácií vyplynul záver, že žalovaný pravidelne disponoval v čase poskytnutia úveru voľnými finančnými zdrojmi vo výške 3.068,30 eur mesačne. Vzhľadom na uvedené, ako aj vzhľadom na všetky žalovaným poskytnuté informácie a čestné vyhlásenia správne žalobca vyhodnotil, že úver je možné na základe žiadosti poskytnúť za podmienok, ktoré boli uvedené v zmluve. Postup žalobcu tak bol plne v súlade so všetkými príslušnými právnymi predpismi a posúdenie schopnosti spotrebiteľa – žalovaného splácať spotrebiteľský úver bolo uskutočnené s odbornou starostlivosťou.

34. Čo sa týka nároku vo vzťahu k žalobcom uplatnenej istiny vo výške 2.967,35 eur, súd považoval nárok žalobcu za dôvodne uplatnený, ako už bolo uvedené vyššie, len v rozsahu tzv. čistej istiny vo výške 805,39 eur, keď od sumy poskytnutého úveru vo výške 5.000,- eur odpočítal sumu už zaplatených splátok vo výške 4.194,61 eur vychádzajúc z prehľadu splácania žalovaným, keďže podľa názoru súdu žalobca nemá nárok na zaplatenie úrokov z dôvodu nižšie uvedených. Nakoľko samotný žalovaný nespochybnil a nepoprel, že úver žalobcovi doposiaľ nevrátil, súd ho prvým výrokom rozsudku zaviazal na úhradu sumy vo výške 805,39 eur.

35. Žalobca si okrem istiny v spore od žalovaného uplatnil aj zmluvný úrok vo výške 20,77 % ročne podľa článku II. zmluvy, t. j. vo výške 802,29 eur, zmluvnú pokutu v sume 576,04 eur vypočítanú ako 10 % p. a. zo súm omeškaných splátok úveru a náklady za vystavenie listovej upomienky vo výške 14,- eur.

36. Súd preskúmal predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere predovšetkým v jej časti dohodnutého úroku, pričom po jej posúdení musel konštatovať, že spotrebiteľský úver medzi žalobcom a žalovaným je potrebné posúdiť ako bezúročný a zmluvu v časti dohody o úrokoch vyhodnotiť ako neplatnú.

37. Úrok bol v zmluve medzi zmluvnými stranami dohodnutý vo výške 20,77 % ročne. Vychádzajúc však zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské úvery a iné) so začiatočnou fixáciou sadzby od jeden do päť rokov v apríli 2017, kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 6,99 %. Úroková sadzba predmetného úveru je tak viac ako dvojnásobkom priemernej sadzby úverov poskytovaných v rovnakom období. Vzhľadom na taký výrazný nepomer je podľa názoru súdu dohoda o úroku v rozpore s dobrými mravmi, a preto v zmysle citovaných zákonných ustanovení je táto časť zmluvy neplatná a je nepochybné, že z neplatnej dohody nemôže vzniknúť právo na plnenie.

38. Súd poukazuje na to, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom (viď rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/312/2015 zo dňa 24.05.2016).

39. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

40. Vzhľadom k uvedenému súd považoval dohodu o úrokoch vo výške 20,77 % ročne za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom, a preto nárok žalobcovi na zmluvné úroky nepriznal a v tejto časti žalobu žalobcu druhým výrokom zamietol. Súd na tomto mieste dáva žalobcovi do pozornosti aj jemu známe rozhodnutia týkajúce sa jeho samotného, v ktorých súdy rozhodli rovnako, a to napr. rozsudky Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4Csp/21/2021 zo dňa 31.01.2022, Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11Csp/92/2021 zo dňa 25.10.2021, Okresného súdu Humenné sp. zn. 21Csp/29/2022 zo dňa 06.12.2022 a sp. zn. 12Csp/24/2022 zo dňa 05.01.2023, sp. zn. 6Csp/20/2023 zo dňa 13.06.2023.

41. Vo vzťahu k žalobcom uplatnenej zmluvnej pokute súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 5 Csp/99/2018 zo dňa 10.10.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 CoCsp/23/2020 zo dňa 29.4.2021, ktorými bolo právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej podmienky veriteľa Silverside, a. s. v zmluve o spotrebiteľskom úvere v obdobnom prípade nasledovne: „Súd určuje, že zmluvné podmienky v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2017 uzatvorené medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovaným uvedené: v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 1 v znení : „Ak sa Dlužník dostane do omeškania so splácaním Pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto Zmluvy, Veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.“ a v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 4 v znení : „V prípade omeškania Dlužníka s úhradou zosplatených záväzkov má Veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2. tohto článku sa použije rovnako.“ sú ako neprijateľné zmluvné podmienky neplatné.“

42. Vychádzajúc z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka v obdobnom prípade strán sporu, kde na jednej strane vystupuje veriteľ a na druhej spotrebiteľ s využitím rovnakej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve (článok IX., body 1,4 spotrebiteľskej zmluvy) je možné konštatovať, že veriteľ si v tomto prípade v rozpore s ustanovením § 53a Občianskeho zákonníka uplatňuje nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Pritom ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka jednoznačne uvádza, že ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Povinnosťou žalobcu tak bolo zdržať sa použitia tejto zmluvnej podmienky a jej uplatnenia v tomto spore. Keďže tak žalobca neurobil, súdu neostávalo nič iné, len aj v tejto časti žalobu druhým výrokom zamietnuť.

43. Napokon súd podrobil súdnej kontrole aj žalobcom uplatnené náklady za vystavenie listovej upomienky v celkovej výške 14,- eur (2 x 3,- eura za dve upomienky č. 1 a 2 x 4,- eura za dve posledné výzvy). Na tomto mieste súd opätovne zdôrazňuje, že základným princípom spotrebiteľských zmlúv je zásada, podľa ktorej nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Nie sú žiadne pochybnosti o tom, že poplatky za upomienky nespádajú pod hlavný predmet plnenia a ani cenu poskytnutej služby. Občiansky zákonník síce explicitne výlučne takéto poplatky nereguluje, no niet žiadnej zákonnej prekážky podrobiť súdnej kontrole sporné poplatky podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Poplatky, ktoré umožňujú žalobcovi (veriteľovi) získať objektívne vyššiu čiastku ako sú skutočné náklady (poplatok za upomienku) narušujú rovnováhu zmluvných strán. Objektívne takéto poplatky, aj keby boli upravené v zmluve, sú spôsobilé získať od spotrebiteľa čiastku prevyšujúcu skutočné náklady na takéto výdavky veriteľa. Je potrebné si uvedomiť, že spotrebiteľskú zmluvu vyhotovuje jednostranne veriteľ, pričom žalobca v priebehu konania nepreukázal, žeby tieto poplatky boli individuálne dojednané.

44. Upomienka ako taká nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi (viď rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014). Súd má za to, že paušálna výška poplatku za upomienku plne zapadá do definície neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom v oblasti ochrany spotrebiteľa je potrebné mať na zreteli zásadu poctivosti, a to vo forme tzv. princípu dôvery v oblasti ochrany spotrebiteľa.

45. U poplatku za upomienku nejde o paušalizáciu nákladov spojených s uplatňovaním pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ale skôr o zmluvnú pokutu v zmysle § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka za omeškanie dlžníka spojené so zaslaním upomienky. Rozhodnutie o jej výške je v konečnom dôsledku na vôli žalobcu, pretože len on rozhodne či a koľko upomienok zašle, pričom v tomto konkrétnom prípade zasielal opakovane päťkrát upomienku č. 1. Žalobca nijakým

spôsobom nepreukázal súdu, žeby mu za zaslanie upomienky vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov. Skutočnosť, že výška zmluvne určených poplatkov nekorešponduje s reálnymi nákladmi, ktoré veriteľovi môžu vzniknúť v súvislosti s upomienkami nasvedčuje to, že výška poplatkov sa líši v sadzobníku poplatkov na č. 15 spisu, keď za vystavenie 1. listovej upomienky pri oneskorenej úhrade je to suma 3,- eur (takéto prvé listové upomienky pritom žalobca vystavil a zaslal žalovanému až dvakrát) a za vystavenie listovej upomienky s informáciou o zosplatnení je to suma 4,- eur (tieto zaslal žalovanému tiež dvakrát).

46. Súd má za to, že v tomto konkrétnom prípade je poplatok za vystavenie a zaslanie upomienky neprimerane vysokou sankciou spojenou s nespĺnením záväzku spotrebiteľa. V občianskoprávných vzťahoch je upravená zákonná sankcia za omeškanie podľa § 517 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorou sú aj v prejednávacom prípade úroky z omeškania, ktorých výška nemôže byť dohodnutá nad rámec výšky stanovenej v § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko by išlo o neplatný právny úkon pre svoj rozpor so zákonom. Súd preto vyhodnotil sumu vo výške 14,- eur za upomienky ako neprimerane vysokú sankciu spojenú s nespĺnením dlhu. Ak táto sankcia má pokrývať náhradu škody v súvislosti s omeškaním žalovanej ako spotrebiteľa v zmysle § 519 Občianskeho zákonníka, nie je podľa názoru súdu možné, aby dodávateľ stanovil tento poplatok paušálne bez ohľadu napr. na výšku omeškaného plnenia, resp. jeho trvanie, a preto dohodnutie takéhoto poplatku v konečnom dôsledku prenáša dôkazné bremeno na spotrebiteľa, ktorý by mal preukázať, že škoda, ktorá vznikla jeho omeškaním dodávateľovi nedosahuje takto stanovenú hranicu, čím by táto zmluvná podmienka napĺňala charakteristiku neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to tak podľa § 53 ods. 4 písm. k), ako aj písm. l) Občianskeho zákonníka.

47. Navyše poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a poplatky za upomienky) predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie, ktoré spočíva v účtovaní takýchto poplatkov, možno hodnotiť ako poškodzujúce spotrebiteľa. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými nie sú spotrebiteľovi poskytované nejaké protiplnenia. Navyiac ak tieto poplatky majú skôr sankčný ako refundačný účel. Z týchto dôvodov súd vyhodnotil podmienku ako neprijateľnú, a tým zo zákona neplatnú a žalobu na priznanie plnenia z takejto podmienky taktiež druhým výrokom zamietol.

48. Pre úplnosť súd poukazuje na to, že Súdny dvor Európskej únie judikoval, že existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nedokáže poukázať na nekalú povahu zmluvnej podmienky (spojené prípady C-240 až C-244/98). Vyhodnotenie zmluvnej podmienky ako nečestnej nie je jednoduchá záležitosť. Smernica indikatívnym spôsobom vypočítava, čo všetko sa má pritom zohľadniť (posúdenie zmyslu posudzovanej klauzuly, posúdenie ostatných zmluvných podmienok, ich porovnanie s ostatnými zmluvami, vyhodnotenie všetkých okolností prípadu a ii; čl. 4 ods. 1 smernice). Z dôvodu existujúceho nebezpečenstva, že priemerne obozretný spotrebiteľ to nedokáže, je práve zo strany súdneho dvora judikovaná nevyhnutnosť ex offo súdnej kontroly. Je síce pravdou, že súdny dvor zvýšil nároky na spotrebiteľov a na ich aktivitu (porov. rozsudok C-34/13 Kušionová), ale vo vzťahu k tomu, aby sa snažili a urobili viac pre to, aby sa vec dostala pred súd. Pokiaľ však už má vec sudca tzv. „na stole“ a preskúmava vec, tak podľa názoru súdu je povinný ex offo reagovať na nečestné konanie veriteľa a nečestné zmluvné podmienky a naplniť tak článok 6 smernice.

49. Ak má byť dôvodom nevykonania ex offo súdnej kontroly princíp vyššej právnej sily a prednostná záväznosť nariadenia, tak súd pripomína, že práve z dôvodu princípu vyššej právnej sily má prednosť princíp verejného poriadku. Súdny dvor stanovil jasnú požiadavku na ochranu pred nečestnými klauzulami pri štandardných produktoch obdobne ako vyžadujú vnútroštátne pravidlá verejného poriadku, teda vždy a za každých okolností (porov. C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50, 51).

50. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

51. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný

platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania
vykonávací predpis.

a poplatku z omeškania ustanovuje

52. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

53. Žalovaný si svoje povinnosti voči žalobcovi podľa vyššie uvedeného a zisteného skutkového stavu riadne a včas neplnil, žalobcovi preto vznikol nárok nielen na zaplatenie dlžnej sumy, ale aj na zaplatenie úrokov z omeškania v súlade s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. o 5 percentuálnych bodov vyššie ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalobca v žalobe žiadal priznať zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo súm omeškaných splátok úveru uvedených v žalobe, ktorý však súd priznal až od účinkov, ktoré nastali vyhlásením konkurzu, t. j. od dňa 01.10.2022. Na základe uvedeného preto súd priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania až od 01.10.2022 do zaplatenia z dlžnej neuhradenej istiny, t. j. zo sumy 805,39 eur od 01.10.2022 do zaplatenia a zvyšok nároku na úroky z omeškania ako nedôvodný zamietol, pretože keď došlo k zosplateniu celého úveru, došlo k strate výhody splátok (viď napr. aj rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11Csp/92/2021 zo dňa 25.10.2021).

54. Súd správnosť záverov svojho rozhodnutia v časti zamietnutia žaloby odôvodňuje aj s poukazom na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 18CoCsp/18/2022 zo dňa 24.11.2022, z ktorého cit.: „Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby v časti prevyšujúcej sumu 1.931,15 eura s príslušenstvom na závere o nedôvodnosti nároku žalobcu na požadovaný úrok, zmluvnú pokutu, náklady a úroky z omeškania z jednotlivých splátok úveru. Keďže žalobca nepodal odvolanie voči výroku II. o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti, odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý posúdil ročnú sadzbu úroku dohodnutého medzi stranami sporu v zmluve o spotrebiteľskom úvere vo výške 19,09% ako neprímerane vysokú, keď pri porovnateľných úveroch boli poskytované bankami v rozhodnom období úroky vo výške 4,82%. Neprimerané vysoké úroky boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka je zmluva o spotrebiteľskom úvere v časti odplaty neplatným právny úkon. Nárok žalobcu je preto v časti úroku 1.023,59 eura nedôvodný. Odvolací súd sa stotožňuje taktiež so záverom o právnom posúdení ustanovenia o zmluvnej pokute ako neplatného ustanovenia pre rozpor s ustanovením § 3a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Súčet sankcií upravených v zmluvnej pokute je 17 % (12 % a 5 %) a nepochybne prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto Nariadenia (trojnásobok je 15 %). Z uvedeného je teda zrejmé, že žalobca nemá nárok ani na zmluvnú pokutu v sume 187,10 eura.“ Ako však zdôraznil súd vo svojom rozhodnutí ďalej: „skutočnosť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje vyššie uvedené neplatné dojednania a neprijateľné zmluvné podmienky ešte nespôsobuje jej úplnú neplatnosť. Stále má veriteľ nárok na zaplatenie pohľadávky v časti v nesplatennej časti istiny pozbavenej od neprijateľných úrokov a poplatkov.“

55. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, keď žalobca bol úspešný v rozsahu 805,39 eur (z celkovo žalovanej sumy 4.359,68 eur), t. j. 18 % a neúspešný v rozsahu 3.554,29 eur (4.359,68 eur - 805,39 eur), t. j. 82 %, nakoľko úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti, teda petitu a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. V súdom priznanej sume 805,39 eur mal teda úspech žalovaný v rozsahu 64 %, keďže žaloba bola zamietnutá v sume 3.554,29 eur. Podľa pomeru úspechu v spore tak vznikol nárok na náhradu trov konania žalovanému, ktorý si však náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu žiadne preukázateľné trovy nevyplývajú, preto súd v súlade s procesnou ekonómiou podľa čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku nevyhradil rozhodnutie o výške trov konania samostatnému uzneseniu, ale rozhodol tak, že náhradu trov konania žalovanému voči žalobcovi nepriznal (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Poprad.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.